ПрАТ «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут права та безпеки ім. Володимира Великого

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної науково-практичної конференції

«Розвиток української держави в умовах активізації євроінтеграційних процесів»

08 травня 2026 р.

м. Київ

Данильченко Н.І.
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчально - наукового інституту права та безпеки
ім. князя Володимира Великого ПрАТ "ВНЗ" МАУП"
Науковий керівник:
Вацюк В.О.
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Навчально-наукового інституту права та безпеки
ім. князя Володжимира Великого ПрАТ ВНЗ МАУП

Актуальність питання підвищення ефективності розвитку викладання вогневої підготовки працівників правоохоронних органів у сучасних умовах

Сучасний етап розвитку безпекового середовища в Україні характеризується суттєвою трансформацією характеру загроз, що безпосередньо впливає на зміст і методику підготовки працівників правоохоронних органів. В умовах поєднання традиційних форм злочинності з новітніми технологічними викликами особливої актуальності набуває вдосконалення вогневої підготовки як невід'ємної складової тактико-спеціальної підготовки [4, с. 5].

У сучасних умовах вогнева підготовка має розглядатися не лише як процес формування технічних навичок володіння зброєю, а як комплексна система підготовки до дій у динамічному та потенційно небезпечному середовищі. Відповідно до положень чинного законодавства України, застосування вогнепальної зброї є крайнім заходом, що вимагає високого рівня професійної підготовки, правової обізнаності та психологічної стійкості працівника поліції [1, с. 45].

Особливого значення у сучасній безпековій ситуації набуває поява нових технічних засобів створення загроз, серед яких важливе місце займають безпілотні літальні апарати. Їх використання можливе не лише у військовій сфері, але й у протиправній діяльності, включаючи спостереження, координацію дій правопорушників та дистанційне застосування вибухонебезпечних предметів [4, с. 12].

У зв'язку з цим об'єктивно виникає необхідність адаптації змісту вогневої підготовки до нових умов. Зокрема, доцільним є включення до навчальних програм питань, пов'язаних із розпізнаванням безпілотних апаратів, оцінкою рівня загрози, а також визначенням правомірності та доцільності застосування вогнепальної зброї у конкретних ситу-

аціях. Важливим компонентом підготовки є формування здатності до швидкого прийняття рішень в умовах невизначеності та обмеженого часу [3, с. 22].

Поряд із цим значної актуальності набуває проблема мінної небезпеки, що суттєво зросла в Україні у зв'язку з використанням сучасних способів дистанційного мінування територій. Відповідно до Закону України «Про протимінну діяльність в Україні», працівники правоохоронних органів повинні діяти з урахуванням підвищеного рівня ризику та суворо дотримуватися встановлених правил безпеки [2, с. 18].

З огляду на зазначене, доцільним є включення до системи вогневої підготовки елементів, спрямованих на виявлення ознак вибухонебезпечних предметів, оцінку обстановки та організацію взаємодії зі спеціалізованими підрозділами. При цьому важливо сформувати у правоохоронців чітке розуміння меж власної компетенції та необхідності дотримання встановлених алгоритмів дій [3, с. 30].

Важливим аспектом є також забезпечення безпеки цивільного населення під час реагування на сучасні загрози. Застосування вогнепальної зброї в умовах міського середовища потребує підвищеної обережності, оскільки існує значний ризик заподіяння шкоди стороннім особам. У зв'язку з цим навчальний процес повинен передбачати відпрацювання сценаріїв, спрямованих на мінімізацію ризиків та забезпечення публічної безпеки [3, с. 27].

Сучасні підходи до викладання вогневої підготовки передбачають її тісну інтеграцію з тактико-спеціальною підготовкою. Такий підхід дозволяє сформувати у майбутніх працівників правоохоронних органів комплексні професійні компетентності, що включають аналіз обстановки, прийняття обґрунтованих рішень, координацію дій та ефективне застосування зброї [4, с. 19].

Важливим напрямом удосконалення підготовки є використання аналізу реальних ситуацій, що мали місце в Україні, як навчального інструменту. Це забезпечує наближення навчального процесу до реальних умов службової діяльності та сприяє формуванню у студентів практичного розуміння сучасних загроз і способів реагування на них [4, с. 25].

Водночас доцільно приділяти особливу увагу формуванню чітких алгоритмів дій у разі виявлення новітніх загроз. Зокрема, при фіксації безпілотного літального апарата працівник поліції повинен уміти оперативно оцінити ситуацію, визначити рівень потенційної небезпеки та обрати найбільш безпечний варіант реагування. Пріоритетними діями у таких умовах є забезпечення особистої безпеки, інформування відпо-

відних служб, обмеження доступу громадян до небезпечної зони та, за необхідності, організація евакуації населення [3, с. 33].

У контексті поширення мінної небезпеки важливим є формування навичок ідентифікації підозрілих предметів і правильного реагування на них. Навчальний процес має передбачати відпрацювання типових ситуацій, пов'язаних із виявленням вибухонебезпечних предметів у різних середовищах. При цьому ключовим принципом залишається недопущення будь-якого контакту з такими об'єктами та обов'язкове залучення спеціалізованих підрозділів [2, с. 21].

Окремого значення набуває розвиток комунікативних навичок працівників поліції під час реагування на надзвичайні ситуації. Ефективна взаємодія з населенням, інформування громадян про рівень загрози та необхідність дотримання заходів безпеки є важливим елементом професійної діяльності правоохоронця, особливо в умовах можливого виникнення паніки або дезінформації [3, с. 35].

Крім того, сучасні умови вимагають належного рівня міжвідомчої взаємодії. Ефективне реагування на загрози, пов'язані з використанням дронів чи вибухонебезпечних предметів, можливе лише за умови чіткої координації дій між поліцією, підрозділами ДСНС, вибухотехнічними службами та іншими суб'єктами забезпечення безпеки. Відпрацювання спільних сценаріїв реагування сприяє підвищенню ефективності дій та зменшенню часу реагування [4, с. 28].

Отже, підвищення ефективності викладання вогневої підготовки працівників правоохоронних органів у сучасних умовах є об'єктивною необхідністю, зумовленою трансформацією характеру загроз. Врахування факторів використання безпілотних літальних апаратів, мінної небезпеки та інших актуальних викликів дозволить забезпечити належний рівень професійної підготовки та підвищити ефективність виконання службових обов'язків [1, с. 47].

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про Національну поліцію». - К.: 2015.

2. Закон України «Про протимінну діяльність в Україні». - К.: 2019.

3. Наказ МВС України «Про організацію службової підготовки працівників поліції».

4. Офіційні аналітичні матеріали МВС України та Національної поліції щодо сучасного стану безпекового середовища.